

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 47. An cum nulliter contrahente matrimonium dispensare possit Episcopus, ut retineat beneficium, vel redire possit ad beneficium ideo amissum, aut ad officia Ordinum exercenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

sectantes sententiam Lotterii contra alios citatos à me *loc. cit. num. 45.* Eò quòd, ut iidem AA. talis contractus, etiam celebratus per verba de præsentate ex juris interpretatione resolvatur in sponsalia, juxta omnes autem per sponsalia de futuro non vacat beneficium ipso jure, & ut Castrop. licet diceretur matrimonium attentatum, non tamen vacatio inducatur per quamcunque attentionem; sed ob solam attentionem nullam inducentem obligationem. Nihilominus contrarium tenent aliqui, dum clericus ipse est pubes, & scienter contraxit cum impubere.

5. Resp. quintò: contracto matrimonio nulliter ob defectum formæ, quia nimirum contractum sine Parocho aut testibus, loquendo magis conformiter ad sententiam illam Lotterii, dicendum vacare ipso jure beneficia; quia sic contrahens ipso facto attentavit assumere statum incomparabilem. Contrarium hinciterum secundum sua principia tenentibus. Sanch. Laym. Pirh. *LL. cit. & Garcia* nixo hoc speciali fundamento, quòd ex actu nullo propter defectum formæ seu solennitatis non incurritur pœna; ut Sanch. *de mat. l. 3. d. 2. num. 8.* & non adhibita formâ requisita, perinde sit, ac si actus non fieret. vide me *in for. benef. p. 3. quest. 46.*

6. Resp. sextò: Clericus constitutus in Ordinibus sacris, ideoque nulliter contrahens non secus, ac alii clerici contrahentes cum impedimento dirimente, ipso jure amittit beneficia. ita cum sectatoribus sententiæ Lotterii. Azor. *p. 2. l. 7. c. 16. q. 5.* citans Covar. *de mat. p. 2. c. 6. §. 3. num. 4.* (qui etiam *num. 5.* ait, falsum esse, quòd in contrahente ignorante impedimentum dirimens hoc ipso deficiat intentio contrahendi) Staphil. *de lit. grat. tit. de var. mod. vac. modo. §. num. 8.* Item Abb. *in cap. 1. hoc. tit. Nav. in man. cap. 25. num. 120.* (quem tamen pro opposita citat Barbof. *Parif. de refig. l. 1. q. . . num. 12.* Sylv. *v. clericus. 2. num. 1.* Gonz. *ad Reg. 8. gl. 15. num. 44.* & alii, quos sequitur Reiffenst. *b. t. num. 20.* contra Gl. *fin. in c. 1. h. t. Sanch. de mat. l. 7. d. 43. num. 4.* Jo. And. *in c. Joannes. h. t. num. 23.* Burr. *ibid. num. 19.* Clar. *§. fin. quest. 73. num. 5.* Ricciul. *de person. extra grem. eccles. content. Filiuc. tr. 41. c. 8. n. 8.* Garc. *p. 11. c. 8. n. 27.* Lels. *de just. l. 2. c. 34. num. 115.* & alios, quos citat & sequitur Barbof. *in c. 1. h. t. n. 7.* Quod autem pro hac sententiâ affert Less. nimirum, cum talis compellendus manere in suo ordine, non esse conveniens, ut ipso jure sit privatus beneficio, ne cogatur mendicare, id inquam, ut notavi *in for. benef. p. 3. quest. 47.* infirmum est, cum etiam locum habeat in privando per sententiam.

Quest. 47. An cum nulliter contrahente matrimonium dispensare possit Episcopus, ut retineat beneficium, vel ut redire possit ad beneficium ob eam causam amissum, aut ad officia Ordinum exercenda?

1. Resp. ad primum negativè; quemadmodum enim dispensare nequit, ut clericus validè contrahens matrimonium retineat beneficium etiam simplex, ut habet communis, ita etiam dispensare nequit in hoc cum contrahente invalidè; quia

utrumque est contra jus commune, in quo dispensandi potestatem non habet Episcopus, nisi in casibus, in quibus expressè id ei conceditur.

2. Resp. ad secundum: tamen si Azor. *l. c. q. 8.* asserat, posse sacerdotem, postquam doluit de matrimonio nulliter à se contracto, de consensu & auctoritate Episcopi redire ad beneficium; eò quòd *c. sanè, h. t.* concedatur Episcopo, ut juris rigorem hac in parte relaxare possit, si clericus longam pœnitentiam & vitam laudabilem egerit; re ipsa tamen id fieri non posse videtur. Siquidem textus ille de eodem beneficio, quòd amiserat, rursus adeundo intelligi nequit, sed de alio, quòd loco illius obtinere potest, dum beneficium, quòd amissum tamdiu vacare non debeat, usque dum longam pœnitentiam egerit. Et dato, quòd tamdiu vacare pergat, aut denuo vacat, possessore intermedio defuncto, adiri tamen denuo nequit, etiam post actam pœnitentiam, nisi vi novæ collationis. vide me *loc. cit. quest. 48.*

3. Resp. ad tertium: dispensare potest Episcopus cum constitutis in sacris, qui defacto contrahere matrimonium præsumserunt, ut post longam pœnitentiam & vitam laudabiliter in continentia ductam restituti officii suis, ordines denuo exercere possint juxta *c. sanè h. t.* quin etiam ad sacerdotium promoveri juxta *c. 1. qui clerici vel vocentes, junctâ Gl. v. dispensare;* modò tamen cum una eademque virgine, secus si eum vidua, vel corrupta ab alio, vel cum duabus, etiam si virginibus, coneraxerint. Gl. *fin. in cit. c. sanè & ibidem.* Barbof. *n. 2.* qui etiam *n. 3.* remittens ad seipsum *de off. & potest. Episc. p. 2. allegat. 49.* quòd Episcopus in ordine ad hoc, ut talis rursus ministrare possit in ordinibus suis, dispensare possit, si viduam occultè duxerat; pro quò citat Sanch. *l. 7. de mat. d. 86. num. 20.* Mirand. *in man. Prælat. tom. 2. q. 8. a. 2. concl. 3.* De ceterò cur cum iis, qui unam virginem duxerunt dispensare possit, hanc rationem dat Pirh. *h. t. num. 22.* quia tales nec veram, nec interpretativam bigamiam incurrerunt; sed ad summum similitudinariam, & nec hanc quidem, sed tantum irregularitatem aliquam juxta Laym. *l. 1. r. 5. p. 6. c. 6.*

Quest. 48. Quid probandum impetranti beneficium ob matrimonium vacans, sive ipso jure, sive per sententiam?

Resp. Ante omnia probandum est, esse contractum per verba de præsentate; cum ob sponsalia etiam validè contracta non valet beneficium juxta dicta. Non tamen probandum, secutam esse copulam; cum etiam matrimonium non consummatum pariat effectum amissionis beneficii. Secundò hoc factum matrimonii contracti vel attentati probandum indubitanter. Barbof. *jur. eccles. l. 3. cap. 14. num. 8.* de qua probatione vide me *loc. cit. quest. 49.*

Quest. 49. Clericus in minoribus constitutus an & que privilegia clericalia amittat contrahendo matrimonium?

1. Resp. primò: tales clerici, si tres conditiones, de quibus paulò post, observaverint, impri-